

De eschatologie kan beter. Moet ook beter..

Eschatologische bril.

De Bijbel geeft zich niet zo gemakkelijk. Hoewel ook de professional het moet hebben van het gebed en de Heilige Geest is Bijbeluitleg niet alleen een kwestie van inspiratie maar ook van transpiratie. En dan zijn er ook nog de zogenaamd 'eschatologische Bijbelgedeeltes'. Ik stel voor om de eschatologische bril wat vaker op te zetten. Dat helpt bij het verstaan. Toch blijft ook het handwerk van de exegese van belang.

De Gereformeerden kunnen wel wat meer eschatologie bij hun exegese gebruiken.

De nieuwe tempel in Ezechiël 40 t/m 48 is een goed voorbeeld. In negen hoofdstukken krijgt de profeet Ezechiël een rondleiding door *de nieuwe tempel* waar God in zal wonen te midden van Zijn volk Israel op de nieuwe aarde. 'NEE, zeggen de mensen die het weten kunnen dit ziet u verkeerd!' Er komt geen nieuwe tempel. Christus is de tempel en het offer en het Lam. En u bent als gelovige de tempel van God. Datzelfde is van de gemeente te zeggen. Luister maar naar Paulus. 1 Korinthe 3:16 *Weet u niet dat u Gods tempel bent en dat de Geest van God in u woont?* Met de kennis van nu weten wij dat er geen concreet stenen gebouw op de nieuwe aarde komt waar God in gaat wonen. Is dat zo? Lees dat gedeelte van Ezechiël nu eens *eschatologisch*. Hoe bedoel je? Nou vanaf Ezechiël 33 schetst de HEERE een *Bijbelse Toekomstverwachting*. Het mooie van deze toekomstverwachting is dat deze begint met

1. de komst van Christus (de Herder Ezechiël 34) en
2. de uitstorting van de Heilige Geest (Ezechiël 36)
3. het herstel van Israel (Ezechiël 37) en
4. de aanval van Gog en Magog op (de God van) het Joodse volk en
5. de komst van de *toekomstige* tempel waarin God te midden van Zijn volk gaat wonen.

Het is dus niet waar dat wij met de kennis van nu – lees: het Nieuwe Testament – weten van Christus en de Heilige Geest. Ezechiël wist ook al van Christus en de Geest en toch komt God daar en daarna met de toezegging van Zijn wonen in die nieuwe tempel te midden van Zijn volk Israel op de nieuwe aarde. *Eschatologisch* lezen werpt een ander licht op de tekst. Hier kan wat mij betreft het gesprek beginnen met gereformeerde mensen want 'die menen dat Christus de tempel helemaal vervangt.'

De Evangelischen kunnen wel wat meer exegese bij hun eschatologie gebruiken.

Veel evangelische mensen zijn aanhangers van *het chiliasme*. Zij zijn er van overtuigd dat er – tussen de terugkomst van Jezus en de nieuwe aarde – een *duizendjarig rijk* komt. Zij verwachten dat Christus na Zijn terugkomst eerst 1000 jaar vanuit Jeruzalem over de hele wereld zal regeren. God woont volgens hen gedurende die tijd in *de nieuwe tempel* van Ezechiël in Jeruzalem. Die periode zou afgelost worden met een aanval op het geloof en de God van Israel door Gog en Magog.

Ook hier zijn wel wat vragen te stellen. In Ezechiël komt *de nieuwe tempel* namelijk ná Gog en Magog. Ook in het boek Openbaring komt *de nieuwe tempel* ná het optreden van Gog en Magog. Ná Gog en Magog sluit God de periode van de wereldgeschiedenis eerst af met *het laatste oordeel*. We lezen dat in Openbaring 20. God opent daarna *de nieuwe hemel en aarde* met Openbaring 21. Opmerkelijk zijn de overeenkomsten tussen *de nieuwe tempel* van Ezechiël én Openbaring 21.

1. *De hoge berg* als locatie van het nieuwe Jeruzalem vinden we zowel in Ezechiël 40:2 als in Openbaring 21:10.
2. Verder heeft het nieuwe Jeruzalem in Openbaring 21:12 *de 12 poorten* met de namen van *de twaalf stammen van Israel* net als in Ezechiël 48:30-35.
3. Tenslotte stroomt ook in Openbaring 22:1,2 *de levensrivier* van onder de troon van God vandaan net als bij Ezechiël 47:1.

De Bijbel situeert de nieuwe tempel van Ezechiël dus op de nieuwe aarde. In de zienswijze van de

chiliasten komt de *nieuwe tempel van Ezechiël* echter niet ná Gog en Magog maar ervóór. Hoe zit dat? Exegetisch lezen kan een bijzonder licht werpen op de eschatologie. Hier kan het gesprek beginnen met de evangelische broeders en zusters.

Het is meegenomen wanneer de Bijbellezer een eschatologie heeft én aandacht voor de exegese.

Het is waar, wanneer iemand een Bijbelgedeelte eschatologisch wil lezen zal hij of zij zijn eigen eschatologie als frame gebruiken. Het hebben van een eigen toekomstverwachting helpt zeker om bepaalde perioden in het Bijbelgedeelte te onderscheiden. Tegelijkertijd snijdt dit mes aan twee kanten. Het Bijbelgedeelte is op zijn beurt ook weer een toets voor de eschatologie van de uitlegger. Klopt mijn verwachting wel? Ook wanneer die verwachting in grote lijnen wordt bevestigd dan nog komt er allerlei aanvullend materiaal naar voren waardoor men zijn eigen overtuiging kan aanscherpen en aanvullen. Het is nuttig. De eschatologie van de lezer helpt bij het verstaan van een Bijbelhoofdstuk en het op hetzelfde moment wordt deze getoetst en aangevuld.

Drs. G. de Lange

Bennekom, 12-10-2020

Jesaja 51

1. Luister naar Mij, u die de gerechtigheid najaagt, u die de HEERE zoekt. Aanschouw de rots waarin u uitgehakt bent, de holte van de put waaruit u gegraven bent.
2. Aanschouw Abraham, uw vader, en Sara, die u gebaar heeft. Want toen hij nog alleen was, riep Ik hem, Ik zegende hem en maakte hem talrijk.
3. Want de HEERE zal Sion troosten, Hij zal al haar puinhopen troosten. Hij zal haar woestijn maken als Eden, haar wildernis als de hof van de HEERE. Vreugde en blijdschap zal daarin gevonden worden, dankzegging en luid psalmgezang.
4. Sla acht op Mij, Mijn volk, Mijn natie, hoor Mij aan, want een wet zal van Mij uitgaan en Mijn recht zal Ik tot rust doen komen tot een licht voor de volken.
5. Mijn gerechtigheid is nabij, Mijn heil treedt tevoorschijn en Mijn armen zullen de volken oordelen, de kustlanden zullen op Mij wachten en op Mijn arm zullen ze hopen.
6. Sla uw ogen op naar de hemel en aanschouw de aarde beneden, want de hemel zal verdwijnen als rook, de aarde zal verslijten als een kleed, evenzo zullen haar bewoners sterven. Maar Mijn heil zal voor eeuwig bestaan, Mijn gerechtigheid zal niet verbroken worden.
7. Luister naar Mij, u die de gerechtigheid kent, volk dat Mijn wet in zijn hart heeft, wees niet bevreesd voor de smaad van stervelingen, wees niet ontsteld door hun beschimpingen.
8. Want de mot zal hen opeten als een kleed, de mottenlarve zal hen opeten als wol. Maar Mijn gerechtigheid zal voor eeuwig bestaan, en Mijn heil van generatie op generatie.
9. Ontwaak, ontwaak, bekleed u met kracht, arm van de HEERE! Ontwaak als in de dagen van weleer, als bij de generaties van vroeger eeuwen! Bent u het niet die Rahab hebt neergehouden, het zeemonster doorboord?
10. Bent u het niet die de zee heeft drooggelegd, de wateren van de grote watervloed, die de diepten van de zee gemaakt heeft tot een weg, zodat de verlost en erdoor konden gaan?
11. Zo zullen wie door de HEERE zijn vrijgekocht, terugkeren en met gejuich in Sion komen. Eeuwige blijdschap zal op hun hoofd zijn, vreugde en blijdschap zullen zij verkrijgen, verdriet en gezucht zullen wegvluchten.
12. Ik, Ik ben het Die u troost. Wie bent u dat u bevreesd bent voor een sterveling, die sterven moet, voor een mensenkind, gras, dat vergaat,

13. en dat u de HEERE vergeet, Die u gemaakt heeft, Die de hemel uitgespannen heeft en de aarde gegrondvest, en dat u voortdurend, de hele dag, angstig bent vanwege de woede van de onderdrukker, wanneer hij zich gereedmaakt om u te gronde te richten? Waar is dan de woede van de onderdrukker?
14. De geknevelde zal snel worden losgelaten, hij zal niet sterven in de put van ellende, zijn brood zal hem niet ontbreken.
15. Want Ik ben de HEERE, uw God, Die de zee opzweept, zodat zijn golven bruisen, HEERE van de legermachten is Zijn Naam.
16. Ik leg Mijn woorden in uw mond, en bedek u onder de schaduw van Mijn hand, om de hemel te planten en de aarde te grondvesten, om te zeggen tegen Sion: U bent Mijn volk.
17. Ontwaak, ontwaak, sta op, Jeruzalem! U die uit de hand van de HEERE gedronken hebt de beker van Zijn grimmigheid; de droesem uit de beker van bedwelming hebt u gedronken, opgedronken.
18. Er is niemand die haar zachtjes leidt van al de kinderen die zij heeft geboort; er is niemand die haar hand grijpt onder al de kinderen die zij heeft grootgebracht.
19. Deze twee dingen zijn u overkomen. Wie betuigt u zijn medeleven? Er is verwoesting en ondergang, honger en zwaard. Door wie zal Ik u troosten?
20. Uw kinderen zijn uitgeput, zij liggen op de hoeken van alle straten, als een antilope in een net; zij zijn vol van de grimmigheid van de HEERE, van de bestraffing door uw God.
21. Daarom, luister toch hiernaar, u die ellendig bent, dronken, maar niet van wijn.
22. Zo zegt uw Heere, de HEERE en uw God, Die voor Zijn volk een rechtszaak zal voeren: Zie, Ik neem de beker van bedwelming uit uw hand, de droesem van de beker van Mijn grimmigheid – u zult die voortaan niet meer drinken.
23. Maar Ik zal hem geven in de hand van hen die u bedroeven, die tegen uw ziel zeiden: Werp je neer, dan lopen wij over je heen. En u legde uw rug neer als was u aarde, als was u de straat voor wie daaroverheen gaan.

De geschiedenis vanaf de terugkeer uit de ballingschap van Babel tot en met het Paradijs.

We bevinden ons met Jesaja 51 nog steeds in het Jesajadeel dat begint met de woorden van Jesaja 40:1,2 *Troost, troost Mijn volk, zal uw God zeggen, spreek naar het hart van Jeruzalem en roep haar toe dat haar strijd vervuld is, dat haar ongerechtigheid verzoend is, dat zij uit de hand van de HEERE het dubbele ontvangen heeft voor al haar zonden.* In dit Jesajadeel komt veel voorbij zoals; de terugkeer uit de ballingschap van Babel. Het is de Medisch/Perzische koning Kores die de Joden in ballingschap toestemming geeft om huiswaarts te keren en de stad Jeruzalem en de tempel weer op te bouwen. Koning Kores wordt Gods gezalfde genoemd. De terugkeer van de Joden en het herstel van stad en tempeldienst is verondersteld als een andere Knecht van de HEERE wordt genoemd. Deze vertoont opmerkelijke overeenkomsten met de Heere Jezus. De afwijzende houding van een meerderheid van het Joodse volk tegenover deze Knecht wordt reeds verondersteld. De redding van mensen uit het Joodse volk, maar ook uit de volken is een aansprekend perspectief dat door God getekend wordt. De geschiedenis loopt voor de rechtvaardigen gunstig af: Het aantrekkelijke perspectief van het paradijs lokt. Voor de mensen uit het Joodse volk en de volken die afkerig blijven ziet het er niet goed uit. Voor de gewone gelovige Jood is het een enerverende geschiedenis waar hij met het Joodse volk in belandt. Wanneer we de metafoer van de zee zouden gebruiken zien we hoge golven en stormen aan het verschiet. Te midden van die – bij tijden – onstuimige geschiedenis roept God de vrome Joden op om op Hem te blijven vertrouwen.

Het volk Israel is soms als een schip dat door de vliegende storm een goede haven zoekt.



Gods betrouwbaarheid gaat samen met het geloof van Abraham.

Wat er ook gebeurt, de gelovigen die aan de goede kant staan mogen erop vertrouwen dat de geschiedenis God niet uit de hand loopt. De HEERE houdt de wereld in Zijn hand en leidt de geschiedenis naar Zijn doel. God wil Zijn volk bemoedigen. Om die reden laat de HEERE de gelovige – die de gerechtigheid najaagt – terug kijken in de geschiedenis van Zijn volk, naar de eerste Israëliet Abraham. Abraham is niet zomaar een Israëliet. Hij is de aartsvader van Israel. Heel het volk is uit hem voortgekomen. Wie let op zijn relatie met God ziet een ijzersterk geloof. Wat was het geval? God had hem en zijn vrouw toegezegd dat een groot volk uit hen zou voortkomen. Maar al wat er kwam, geen zoon. Op het moment toen Abram en Sara te oud waren om kinderen te krijgen, herhaalde God Zijn toezegging. Abram kon het moeilijk geloven. Maar God zei ‘Kijk eens naar de sterrenhemel. Zo talrijk zal jouw volk worden.’ En dan volgende gedenkwaardige woorden: *‘Abraham geloofde de HEERE en Die rekende het hem tot gerechtigheid.’* Genesis 17:6 IJzersterk is de rots waar het volk Israel uitgehouwen is. Jesaja 51:1 *Luister naar Mij, u die de gerechtigheid najaagt, u die de HEERE zoekt. Aanschouw de rots waarin u uitgehakt bent, de holte van de put waaruit u gegraven bent.* Abram had op dat moment reeds een zoon, Ismael verwekt bij zijn slavine. Maar God koos ervoor om niet verder te gaan met Ismael, die met zijn moeder elders een bestaan moest opbouwen. God wilde in overeenstemming met Zijn belofte een kind schenken aan Abram en Sara. Het werd Izaäk. Hij wordt *de zoon van de belofte* genoemd. En zo is het gegaan. Die twee hebben hun zoon gekregen uit Gods hand. Op het moment toen ze zelf geen kinderen meer konden krijgen, ontvingen ze Izaäk. Naar dit wonder verwijst God. Realiseren de Joodse mensen wel hoe groot het wonder van hun bestaan is? Ze zijn uit de belofte – uit het geloof – geboren. Omdat God het wilde kwamen zij in de wereld. En daar komt nog iets bij. Dat moeizame begin – wat door het geloof uitliep op blijdschap en dankbaarheid over de geboorte van een zoon – zou een onverwacht gevolg krijgen in de menigten waarin dit volk is uitgebroken. God heeft woord gehouden. Op het moment dat niemand er bij wijze van spreken nog een cent voor gaf, vervulde God Zijn belofte aan Abraham en Sara en werd een groot volk geboren. Jesaja 51:2. *Aanschouw Abraham, uw vader, en Sara, die u gebaard heeft. Want toen hij nog alleen was, riep Ik hem, Ik zegende hem en maakte hem talrijk.* Welnu je zult het geloven of niet – Jeruzalem ziet er bij tijden niet uit met zijn ruïnes omringd door wildernis en woestijnen – maar God zal er een paradijs van maken. God gaat Sion troosten over haar puinhopen. Hij maakt van haar wildernis *een paradijs*. De klaagzang en de grafstemming die nu overheerst zal veranderen in gejubel en gejuich voor God. Jesaja 51:3 *Want de HEERE zal Sion troosten, Hij zal al haar puinhopen troosten. Hij zal haar woestijn maken als Eden, haar wildernis als de hof van de HEERE. Vreugde en*

blijdschap zal daarin gevonden worden, dankzegging en luid psalmgezang. Wanneer we Jesaja 51 eschatologisch lezen realiseren we ons dat God spreekt van de stad Sion op de nieuwe aarde. Ieder die dit deel van Jesaja vanaf hoofdstuk 40 leest zal zich realiseren dat er sprake is van de terugkeer uit de ballingschap van Babel en de komst van Christus; de afwijzing van de Messias door het Joodse volk en de gerechtigheid die door het geloof in de Heere Jezus wordt ontvangen – door de gelovige Jood en heiden – en de verkondiging van het Evangelie over alle grenzen van de wereld heen. Totdat de geschiedenis zich weer samentrekt rondom Jeruzalem met als gevolg het laatste oordeel en de nieuwe hemel en de nieuwe aarde.

Maar God zei: ‘Kijk eens naar de sterrenhemel. Zo talrijk zal jouw volk worden.’



God had met Abraham het Joodse volk en alle volken op het oog.

Abraham is belangrijk voor het Joodse volk. Hij is de eerste Israëliet. Uit hem en zijn vrouw Sara is het hele Joodse volk voortgekomen. Niet alleen fysiek vormt Abraham en Sara bij wijze van spreken *de rots* waar Israel is uitgehakt, maar ook in geestelijke zin. De gedachten gaan hierbij naar het geloof maar ook de God van Abraham. Bij Abraham werd namelijk zichtbaar wat God voor ogen stond toen Hij de draad oppakte met het Joodse volk: Hij vond bij hun aartsvader *geloof* in de zin van volstrekt vertrouwen op Gods belofte. Abraham had behalve Gods toezegging geen aanknopingspunten om zijn vertrouwen houvast te geven. Hijzelf en zijn vrouw waren namelijk veel te oud om nog voor kinderen in aanmerking te komen. Wanneer God desondanks belooft dat de nakomelingen van het stel ‘zo talrijk zullen zijn als het zand aan de oever van de zee’, dan moet je wel over een zeer groot geloof beschikken. Dat deed Abraham gelukkig. Hij wordt door de Hebreeënschrijver geprezen, hoewel Sara de eer op dit punt ontvangt. Hebreeën 11:11 *Door het geloof heeft ook Sara zelf kracht ontvangen om zwanger te worden en een kind te baren, ondanks haar hoge ouderdom, omdat zij Hem getrouw heeft geacht Die het beloofd had.* Abraham is trouwens niet alleen de vader van – de gelovigen uit – het Joodse volk, maar ook van de gelovigen uit de volken. Paulus brengt dit punt naar voren. Hij heeft ontdekt dat toen Abraham dit geloof tentoonspreidde hij nog *niet* besneden was. Het geldt dus voor de besneden Joden, maar ook voor de onbesneden heidenen. Zo wordt hij ‘de vader van alle gelovigen’. Romeinen 4:11 *En hij heeft het teken van de besnijdenis ontvangen als een zegel van de gerechtigheid van het geloof dat hij had toen hij nog onbesneden was, opdat hij een vader zou zijn van allen die geloven, hoewel zij onbesneden zijn, opdat ook hun de gerechtigheid toegerekend zou worden.* Het valt op dat wanneer de apostel Paulus wil gaan spreken over de betekenis van het geloof voor de mensen uit de volken hij Abraham van stal haalt om duidelijk te maken wat hij bedoelt. Niet alleen Paulus, Gods apostel maar ook de Heere Zelf heeft de volken voor ogen wanneer Hij dit punt aanstipt. Jesaja 51:4 *Sla acht op Mij, Mijn volk, Mijn natie, hoor Mij aan, want een wet zal van Mij uitgaan en Mijn recht zal Ik tot rust doen komen tot een licht voor de volken.* Het is dan ook niet toevallig – in dit verband – dat de HEERE over de wet en over Zijn recht begint. Wat is het geval? Met het volk Israel dat uit Abraham voortkwam heeft God een verbond gesloten op basis van de wet, *de tien geboden* om precies te zijn. Exodus 20 en 34. Dat verbond is door het Joodse volk verbroken

met de ballingschap als gevolg. Het lukt ons mensen blijkbaar niet om God te gehoorzamen uit eigen kracht. Om die reden komt de HEERE met een Nieuw Verbond, waarbij Hij de wet in de harten van de gelovigen schrijft. De Heere Jezus is degene door Wie God Dit verbond met de gelovigen opricht omdat Hij door Zijn verzoenend lijden en sterven aan het kruis van Golgotha de verzoening van de zonden en de Heilige Geest verworven heeft voor ieder die in Hem gelooft. Wie leeft door het geloof in de Heere Jezus heeft van Godswege de instrumenten ontvangen die hij/zij nodig heeft om op God te vertrouwen en zich aan Zijn geboden te houden.

door het verzoenend lijden en sterven van de Heere Jezus Christus aan het kruis van Golgotha.



Door het geloof ontvangen we de gerechtigheid van Christus.

De Hebreeënschrijver geeft een mooie definitie van *geloof*. Hebreeën 11:1 *Het geloof nu is een vaste grond van de dingen die men hoopt, en een bewijs van de zaken die men niet ziet. Het geloof is als het ware de hand waarmee wij al de schatten en gaven van Christus dankbaar en blij aannemen.* Iemand zal zich afvragen of het wel eerlijk toegaat bij God op deze manier. De Bijbel, in de persoon van de apostel Paulus maakt een vergelijking met Adam. In zijn val – in de zonde – neemt hij alle mensen op aarde mee. Zijn persoonlijke fout telt door bij ieder mens die geboren wordt. Alle mensen worden sindsdien in zonden ontvangen en geboren in die zin 1. dat wij zondaren zijn – we zijn overtreders van Gods geboden – maar ook 2. dat we verloren liggen in schuld. Psalm 51:7 *Onze schuld is namelijk iets waar we niet uit onszelf uit kunnen opstaan. Onze toestand was dus vrij uitzichtloos. We kunnen onszelf niet redden, maar moeten gered worden. Gelukkig heeft God gezorgd voor een tweede Adam – onze Heere Jezus Christus – door Wie Hij alles in principe recht heeft gezet. In die zin is alles eerlijk toe gegaan tussen God en de mens. Zorgde de eerste Adam voor ieder mens voor de zondeval, dankzij Christus kan ieder mens gered worden door de vergeving van zonden en de Heilige Geest. Door de Heilige Geest en de verzoening ontvangen we een nieuw hart waardoor we de herstelde relatie met God kunnen bewaren door op Zijn wegen te wandelen. In het Nieuwe Testament loopt nog een andere lijn naar onze verlossing, dat is die van *de lossen*. Een lossen is iemand in de familie met geld die een neef of nicht – die aan lager wal geraakt is – kan uitkopen. De Heere Jezus wordt in die zin onze Ver-losser genoemd. Hij koopt ons vrij met de hoge prijs van Zijn bloed. 1 Petrus 1:18,19 *in de wetenschap dat u niet met vergankelijke dingen, zilver of goud, vrijgekocht bent van uw zinloze levenswandel, die u door de vaders overgeleverd is, maar met het kostbaar bloed van Christus, als van een smetteloos en onbevlekt Lam.* Hij heeft onschuldig in onze plaats de rechtvaardige straf van God gedragen en kan om die reden ons vrijkopen van schuld. Paulus zegt dat God dus niet onrechtvaardig is wanneer Hij ons de gerechtigheid van Christus toerekent. Romeinen 3:26 *Hij deed dit om Zijn rechtvaardigheid te bewijzen nu in deze tijd, zodat Hijzelf rechtvaardig is én rechtvaardigt degene die uit het geloof in Jezus is.* Het is belangrijk voor de overwinning dat het eerlijk toegaat tussen God en mensen. Tot het moment waarop Christus kwam*

werden alle mensen in gijzeling gehouden door de duivel. Wij hadden namelijk door de zonde ons schuldig gemaakt bij God. In plaats van naar God hadden we naar de satan geluisterd. Dus was hij de nieuwe baas in de wereld. Door Zijn bloed heeft Christus de schuld voldaan en worden de gelovigen verlost uit de greep van de satan. In Christus ontvangen we een nieuwe Heere.

Niet met zilver of goud, vrijgekocht (..) maar met het kostbaar bloed van Christus.



De nieuwe hemel en de nieuwe aarde.

Wat in het kort hierboven is verteld, is van grote betekenis voor de volken. Met de wereldwijde verkondiging van het evangelie worden alle mensen in staat gesteld om deel te krijgen aan Gods redding door Jezus Christus. Wie de boodschap aanneemt wordt gered, wie de Heere Jezus niet omarmt gaat voor altijd verloren. Jesaja 51:5 *Mijn gerechtigheid is nabij, Mijn heil treedt tevoorschijn en Mijn armen zullen de volken oordelen, de kustlanden zullen op Mij wachten en op Mijn arm zullen ze hopen.* Het geloof in de Heere Jezus – en de gehoorzaamheid die daarbij inbegrepen is – vormt het grote verschil tussen gered worden en voor altijd verloren gaan. In Jesaja kondigt God het einde van deze wereld – en allen die haar bewonen – aan. Maar Gods heil – voor de mensen die de gerechtigheid zoeken – zal voor altijd blijven bestaan. Het is opmerkelijk dat de hemel en de aarde zoals ze nu zijn, zullen verdwijnen. Er is trouwens eerder een hemel en een aarde geweest, dat was vóór de tijd van Noach. Die wereld is met de Zondvloed vergaan. Daarna is er een tweede hemel en aarde gekomen. Petrus weet dit te melden. 2 Petrus 3:5-7 *Want willens en wetens is het hun onbekend dat door het Woord van God de hemelen er reeds lang geweest zijn, evenals de aarde, die uit water oprijst en in water vaststaat. Daardoor is de wereld die er toen was, vergaan, overspoeld door het water. Maar de hemelen die er nu zijn, en de aarde, zijn door hetzelfde Woord als een schat weggelegd en worden voor het vuur bewaard tot de dag van het oordeel en van het verderf van de goddeloze mensen.* We moeten hierbij niet vooral denken aan de fysieke hemel en aarde – die bleven vergelijkbaar – maar de geestelijke wereld veranderde heel sterk in de hemel en op aarde. Zo kwamen er nieuwe regels voor de nakomelingen van Noach, de volkeren op aarde. In de eerste wereld heeft God het geweld geen halt toegeroepen, maar in de wereld na Noach veranderde dat door de instelling van wetten en rechtbanken en rechters en vonnissen. De grondregel van de nieuwe juridische laag werd: 'Leven voor leven.' Genesis 9:6 *Vergiet iemand het bloed van de mens, door de mens zal diens bloed vergoten worden; want naar het beeld van God heeft Hij de mens gemaakt. Vergiet iemand het bloed van de mens, door de mens zal diens bloed vergoten worden; want naar het beeld van God heeft Hij de mens gemaakt.* Datzelfde zal God bedoelen van de huidige hemel en aarde. Die ondergaan straks ook een sterke verandering. De oude aarde en hemel zal door vuur gereinigd worden. Het laatste oordeel vindt plaats. Daarna komt de nieuwe hemel en de nieuwe aarde, beter gezegd de vernieuwde hemel en aarde. De verschillen met de vorige zijn best groot. God komt op aarde wonen. De duivel – was al uit de hemel geworpen Openbaring 12 – de dood en de

zonde hebben met het laatste oordeel het veld moeten ruimen samen met alle mensen die tegen God opstonden. De gelovigen uit Joden en niet-Joden die zich aan Gods geboden houden zullen in een Koninkrijk wonen waar God koning is. Het is een duurzaam en rechtvaardig rijk, want voor eeuwig. Jesaja 51:6 *Sla uw ogen op naar de hemel en aanschouw de aarde beneden, want de hemel zal verdwijnen als rook, de aarde zal verslijten als een kleding, evenzo zullen haar bewoners sterven. Maar Mijn heil zal voor eeuwig bestaan, Mijn gerechtigheid zal niet verbroken worden.*

Het einde van de oude hemel en aarde en het begin van de nieuwe hemel en aarde.



Gods grote daden uit het verleden geven een sterke verwachting voor de toekomst.

Het is niet voor niets dat de HEERE de herinneringen ophaalt aan Zijn grote daden in het verleden. God wil de gelovige Israëliet een hart onder de riem steken om altijd op Hem te blijven vertrouwen wat er ook gebeurt. We hebben het over 'gelovigen' maar de HEERE is iets preciezer. Hij spreekt mensen aan die de gerechtigheid kennen. En dan volgt er een opmerkelijke aanduiding van die rechtvaardige mensen namelijk '*volk dat Mijn wet in zijn hart heeft*'. Opmerkelijk omdat deze wijze van zeggen duidt op het Nieuwe Verbond. De moeite van het Oude Verbond was juist dat de wet niet van binnen kwam, maar van buiten. Hij stond op papier in de Thora. Of je hoorde de wet als Israëliet uit de mond van de priester of de profeet of een rechter. De apostel Paulus legt uit wat het verschil is tussen leven onder het Oude Verbond met leven onder het Nieuwe. In de tijd van het Oude Verbond is de mens te vergelijken met *een slaaf*, terwijl dit heel anders is onder het Nieuwe Verbond. Daar is de mens *kind van God*. Dat verschil wordt vooral voelbaar wanneer het Nieuwe Verbond is ingegaan na de komst van Christus. Galaten 4:4-7 *Maar toen de volheid van de tijd gekomen was, zond God Zijn Zoon uit, geboren uit een vrouw, geboren onder de wet, om hen die onder de wet waren, vrij te kopen, opdat wij de aanneming tot kinderen zouden ontvangen. Nu, omdat u kinderen bent, heeft God de Geest van Zijn Zoon uitgezonden in uw harten, Die roept: Abba, Vader! Dus nu bent u geen slaaf meer, maar een zoon; en als u een zoon bent, dan bent u ook erfgenaam van God door Christus.* In Jeremia 31 beschrijft de HEERE de verandering die het Nieuwe Verbond met zich meebrengt als '*de wet in het hart*'. Jeremia 31:33 *Voorzeker, dit is het verbond dat Ik na die dagen met het huis van Israël sluiten zal, spreekt de HEERE: Ik zal Mijn wet in hun binnenste geven en zal die in hun hart schrijven. Ik zal hun tot een God zijn en zij zullen Mij tot een volk zijn.* Tegen die mensen – tegen ons – zegt God dus dat we ons niet moeten laten intimideren door scheldpartijen en andere vijandelijkheden, maar gewoon onszelf moet blijven. Volhardend in het goede en ook vol vertrouwen dat ondanks de schijn van het tegendeel, God zal zegevieren. In Zijn overwinning zal God de Zijnen laten delen. Jesaja 51:7 *Luister naar Mij, u die de gerechtigheid kent, volk dat Mijn wet in zijn hart heeft, wees niet bevreesd voor de smaad van stervelingen, wees niet ontsteld door hun beschimpingen.* Is er voor de rechtvaardigen een bijzonder mooi perspectief, het tegenovergestelde is het geval voor de tegenstanders van God en Zijn mensen. De HEERE gebruikt de metafoor van de aangevreten kleding, die je in de lente uit de kast haalt. De mot zit er in. De kleding is waardeloos. Je

kunt het zo weggoaien. Datzelfde lot zal de mensen beschoren zijn die zich tegen God en de Zijnen keren. Maar voor de medestanders van Christus en het evangelie is gerechtigheid en veel verlossing weggelegd. Een eeuwig bestaan dat niet meer aangetast wordt of in gevaar gebracht kan worden. Jesaja 51:8 *Want de mot zal hen opeten als een kleet, de mottenlarve zal hen opeten als wol. Maar Mijn gerechtigheid zal voor eeuwig bestaan, en Mijn heil van generatie op generatie.*

Want de mot zal hen opeten als een kleet.



Rahab wordt gezien als *Egypte* en als *zeemonster*.

Het is waar dat God Zijn macht niet altijd laat zien. God houdt Zich vaak op de achtergrond. Dat was anders toen Gods volk zich in Egypte bevond. Toen de leiders van dat land het volkje Israel begonnen te onderdrukken, greep God in. Ook nu klinkt de oproep aan God om in te grijpen. De HEERE wordt herinnerd aan die tijd toen Israel in Egypte woonde. Egypte wordt in de Bijbel inderdaad vereenzelvigd met Rahab, een zeemonster. We moeten bedenken dat Egypte – in de tijd toen het volkje Israel in het gebied van Gosen woonde – een grootmacht was. We kennen Egypte ook uit later tijd waarin het naarstig op zoek was naar middelen om die macht te herstellen. In die tijd hadden machten als Assur en Babel de hegemonie van het Midden Oosten overgenomen. Egypte was machtig, maar ook hoogmoedig. Toen het er om ging ‘Wie de Heer was in de wereld? delfde de Faraó het onderspit tegen de God van Israel. Rahab betekent ‘hoogmoedig’, maar verwijst in het Oude Testament ook naar een machtig zeemonster. In Daniël 7:1 worden de grote wereldrijken uit die tijd ook voorgesteld als monsters die uit de zee opkomen. Omdat diezelfde machten in Openbaring 13:2 vereenzelvigd worden met *de draak*, gaan de gedachten onwillekeurig naar de duivel, als de macht achter de machten die tegen God opstaan. Openbaring 13:2 *En de draak gaf hem zijn kracht, zijn troon en grote macht.*

Rahab wordt gezien als *Egypte* en als *zeemonster*.

- | | |
|-------------|--|
| Jesaja 30:7 | Egypte zal namelijk tevergeefs en voor niets helpen. Daarom roep Ik hierover uit: Dit is nu Rahab: het blijft stilzitten. |
| Psalm 89:11 | HEERE, God van de legermachten, wie is als U? Groot van macht bent U, HEERE; Uw trouw omringt U. U heerst over de overmoed van de zee; wanneer haar golven zich verheffen, stilt Ú ze. Ú hebt Rahab als een dodelijk gewonde verbrijzeld, U hebt Uw vijanden verstrooid met Uw sterke arm. |
| Job 26:12. | Door Zijn kracht heeft Hij de zee opgezweept, en door Zijn inzicht heeft Hij Rahab neergeslagen. |

Rahab, het zeemonster.**God wordt opgeroepen verlossend voor Zijn volk op te treden zoals Hij dat deed in vroeger dagen.**

Jesaja 51:9 *Ontwaak, ontwaak, bekleed u met kracht, arm van de HEERE! Ontwaak als in de dagen van weleer, als bij de generaties van vroeger eeuwen! Bent u het niet die Rahab hebt neergehouwen, het zeemonster doorboord?* Niet alleen wordt herinnerd aan de verpletterende nederlaag die God aan Egypte bezorgde toen het het op de vlucht geslagen volk Israel achterna zat tot in de Schelfzee. Daar kwam het leger van Egypte inclusief de Farao jammerlijk om, maar dat tegelijkertijd ook de bevrijdende doorgang door de Schelfzee voor het volk Israel was, herinnert men zich nog als de dag van gister. Jesaja 51:10 *Bent u het niet die de zee heeft drooggelegd, de wateren van de grote watervloed, die de diepten van de zee gemaakt heeft tot een weg, zodat de verlost en erdoor konden gaan?* Met dit in het achterhoofd denkt de HEERE al aan de toekomst. Hoe de vrij-gekochten zullen terugkeren en met gejuich zullen aankomen in Sion. ‘Vrijkopen’ is opnieuw zo’n term die het Nieuwe Verbond kenmerkt. Het doet de herinnering herleven aan ‘de lossen’ die een in schuld weggezonden familielid uitkoopt en redt. Ook de Heere Jezus heeft het over een losprijs die Hij betaalt. Markus 10:45 *Want ook de Zoon des mensen is niet gekomen om gediend te worden, maar om te dienen, en Zijn ziel te geven als losprijs voor velen* Zo heeft God door Zijn Zoon Jezus de gelovigen vrijgekocht van schuld. Het geeft een bijzondere vreugde, een blijdschap die niemand meer zal afnemen. Deze vreugde wordt nu al beleefd in de hemel. Voor altijd zal deze vreugde het deel van de gelovigen blijven. Gedacht wordt aan de definitieve verlossing en het aanbreken van de nieuwe hemel en de nieuw aarde, wanneer het Nieuwe Jeruzalem op aarde wordt neergelaten. In het boek Openbaring worden op verschillende plaatsen vermeld dat God de tranen van de ogen zal drogen. Openbaring 7:17 *Want het Lam, Dat in het midden van de troon is, zal hen weiden en zal hen geleiden naar de levende waterbronnen. En God zal alle tranen van hun ogen afwissen.* Vergelijk Openbaring 21:4 In plaats van narigheid en verdriet zal blijdschap het altijd blijvende deel zijn van de mensen die dankzij Gods verlossing de nieuwe werkelijkheid van Gods Koninkrijk op aarde meemaken. Jesaja 51:11 *Zo zullen wie door de HEERE zijn vrijgekocht, terugkeren en met gejuich in Sion komen. Eeuwige blijdschap zal op hun hoofd zijn, vreugde en blijdschap zullen zij verkrijgen, verdriet en gezucht zullen wegvluchten.*

Vreugde en blijdschap zullen zij verkrijgen, verdriet en gezucht zullen wegvlugten.



God vraagt ons rotsvaste vertrouwen.

Nu wordt de gelovige vervolgens ernstig vermaand. Voor God ligt de zaak eenvoudig. De HEERE heeft net uit de doeken gedaan hoe groot Zijn macht is. Hij heeft in de geschiedenis van Israel bewezen het voor Zijn volk op te nemen. God is sterker gebleken dan de Farao. Wanneer de gelovige Hem als God heeft, hoeft hij toch nergens bang voor te zijn?! Voor de gelovige ligt dit anders. Wij denken: 'Resultaten uit het verleden zijn geen garantie voor de toekomst.' Feit is dat wij ons door onze schuld kunnen vervreemden van God, waardoor de HEERE Zich niet langer voor ons inzet. Ook zijn er momenten waarop God wel, maar ook tijden waarop Hij (nog) niet reddend ingrijpt ten gunste van Zijn volk. Toch worden we door de HEERE overruled. God vraagt ons vaste vertrouwen. De mensen – de tegenstanders waar we het over hebben – zijn als het er op aankomt sterfelijke mensen. Het vergaat hen net als gras, de metafoor voor de sterfelijkheid in de Bijbel. Zie staatje. Jesaja 51:12 *Ik, Ik ben het Die u troost. Wie bent u dat u bevreesd bent voor een sterveling, die sterven moet, voor een mensenkind, gras, dat vergaat.* Natuurlijk moeten we er met Gods hulp voor zorgen dat we altijd in een goede relatie tot God staan. Als dit het geval is mogen we – moeten we – altijd vertrouwen op Zijn macht en Zijn betrokkenheid bij ons als mens. Zelfs als we door onze omgeving op de kop gezeten worden en veel tegenstand ondervinden juist vanwege ons geloof, mogen we vast op Hem blijven vertrouwen. God is ook niet zomaar iemand. Hij heeft wel de hemel en de aarde geschapen. Gods macht is oneindig groot aangezien het hier om hemellichamen gaat die zich vormen naar Gods woord en bedoeling. Bij de Heere Jezus valt het op dat Hij door een duistere periode ging in dit opzicht. Psalm 22 is zo'n psalm waarin de ellende van de rechtvaardige uitgebreid aan de orde komt, maar ook zijn uiteindelijke overwinning. De vijanden omringden Hem en spanden samen tegen Christus. Toch ontbrak het Hem – gezien de zeven kruiswoorden – niet aan licht vanuit Gods Woord. Jesaja 51:13 *en dat u de HEERE vergeet, Die u gemaakt heeft, Die de hemel uitgespannen heeft en de aarde gegrondvest, en dat u voortdurend, de hele dag, angstig bent vanwege de woede van de onderdrukker, wanneer hij zich gereedmaakt om u te gronde te richten? Waar is dan de woede van de onderdrukker?* Hoewel de situatie van de rechtvaardige er bij tijden hopeloos uitziet hoeft hij toch niet te vrezen. God haalt ons er uit. Zelfs als we gekneveld zouden worden of in een put worden gegooid, dan nog is God bij machte om ons te redden. God zal zorgen voor voedsel en bevrijding. Jesaja 51:14 *De gekneveld zal snel worden losgelaten, hij zal niet sterven in de put van ellende, zijn brood zal hem niet ontbreken.* God staat ons terzijde. Misschien is de Heere Jezus Christus wel de enige die niet alleen op het punt van de gehoorzaamheid, maar ook op het punt van godsvertrouwen rotsvast gebleven is. Hij zal hemel en aarde bewegen om Zijn rechtvaardigen te redden. Een saignant detail is dat de uiteindelijke overwinning pas aan het eind van de tijd volledig zichtbaar is. Als gelovigen hebben we nu al een bevestiging vanuit de hemel – namelijk de Heilige Geest en de toezegging van verzoening van de zonden – maar uiteindelijk dient dit voorschot vanuit de hemel als

een onderstreping van de waarheid en betrouwbaarheid van het geloof. De definitieve overwinning in de vorm van de nieuwe hemel en de nieuwe aarde wordt pas zichtbaar na het laatste oordeel. Jesaja 51:15 *Want Ik ben de HEERE, uw God, Die de zee opzweept, zodat zijn golven bruisen, HEERE van de legermachten is Zijn Naam.*

Alle vlees is als gras.

Jesaja 40:6-8 Een stem zegt: Roep! En hij zegt: Wat moet ik roepen? Alle vlees is gras en al zijn goedertierenheid als een bloem op het veld. Het gras verdort, de bloem valt af, als de Geest van de HEERE erover blaast. Voorwaar, het volk is gras. Het gras verdort, de bloem valt af, maar het Woord van onze God bestaat voor eeuwig.

1 Petrus 1:24,25 Want alle vlees is als gras en al de heerlijkheid van de mens is als een bloem in het gras. Het gras is verdort en zijn bloem is afgevallen. Maar het Woord van de Heere blijft tot in eeuwigheid. En dit is het Woord dat onder u verkondigd is.

De mens is te vergelijken met gras als het over zijn sterfelijkheid gaat.



Het gaat soms aan alle kanten mis met Gods volk.

God is bezig met de fundering van de nieuwe hemel en de nieuwe aarde. Het is een gigantische operatie waarvan ook de gelovigen op de een of andere manier onderdeel zijn. God stelt ons gerust met de woorden dat Hij ons uit de wind houdt. Zijn beschermende hand is over de rechtvaardigen gebogen om ons te vrijwaren van de ernstige gevolgen. Uiteindelijk staat Sion of Jeruzalem voor Gods volk uit de Joden en de volken. God heeft Zich een eigen volk vergaard uit alle mensen. Hij heeft ons vrijgekocht met het bloed van Christus, gemaakt tot Zijn volk. Jesaja 51:16 *Ik leg Mijn woorden in uw mond, en bedek u onder de schaduw van Mijn hand, om de hemel te planten en de aarde te grondvesten, om te zeggen tegen Sion: U bent Mijn volk.* De HEERE wordt opgeroepen om te ontwaken, maar nu wordt ook Jeruzalem met dezelfde bewoordingen wakker geschud. Jeruzalem moet er ook staan. God vraagt ook inzet van onze kant in de gigantische reddingsoperatie waar God mee bezig is. Een moeilijkheid voor de rechtvaardigen is dat wij behoren tot Gods volk dat bij tijden zwaar gestraft wordt niet alleen vanwege ons gebrek aan vertrouwen en gehoorzaamheid, maar ook omdat we ons vertrouwen aan andere goden schenken. De straffen die Gods volk treffen liegen er niet om. Maar het doel is en blijft de redding van de gelovigen. Blijkbaar hebben gelovige mensen – ook wel rechtvaardigen genoemd – het nodig om soms met heilzame correcties op de goede weg gehouden te worden. Hebreëën 12:3-7 Over de straf die Jeruzalem – oftewel Gods volk – treft wordt gesproken met de metafoer van *de beker van Gods toorn* die leeggedronken moet worden. Zie staatje. Jesaja 51:17 *Ontwaak, ontwaak, sta op, Jeruzalem! U die uit de hand van de HEERE gedronken hebt de beker van Zijn grimmigheid; de droesem uit de beker van bedwelming hebt u gedronken, opgedronken.* Behalve dat we soms helemaal de weg kwijt zijn is er nog een probleem; er is bij tijden niemand onder ons die ons op de goede weg houdt. Niemand die ons bij de hand pakt in tijden van onzekerheid en zegt: 'Die kant moeten we op.' Ze zijn er niet. En de mensen die er wel zijn en wel een weg wijzen, zijn lang niet altijd betrouwbaar. We missen als gelovigen – onder de leiders

van het volk en de opvoeders – mensen waar we van op aan kunnen. Mensen die goede leiding geven. Jesaja 51:18 *Er is niemand die haar zachtjes leidt van al de kinderen die zij heeft gebaard; er is niemand die haar hand grijpt onder al de kinderen die zij heeft grootgebracht.* Het ziet er soms niet goed uit voor Gods volk. Niet alleen ondergaan we het vonnis van Gods toorn, maar ook is er geen hulp, geen leider. Dat zijn de twee dingen die helemaal fout gaan. Wie let er op ons? Wie vraagt; 'Hoe gaat het?' Jesaja 51:19 *Deze twee dingen zijn u overkomen. Wie betuigt u zijn medeleven? Er is verwoesting en ondergang, honger en zwaard. Door wie zal Ik u troosten? God is hier reëel in. De straffen van Gods kant liegen er niet om. Ze komen hard aan. De mensen van Gods volk zitten in het nauw. Ze zijn te vergelijken met een antilope die zich in een vangnet heeft vastgelopen. Het is menens. God is boos. Jesaja 51:20 *Uw kinderen zijn uitgeput, zij liggen op de hoeken van alle straten, als een antilope in een net; zij zijn vol van de grimmigheid van de HEERE, van de bestraffing door uw God.**

Jager redt vastzittende antilope met verdovingspijltje.



De beker van Gods toorn.

Psalm 11:6	Hij zal op de goddelozen valstrikken, vuur en zwavel doen regenen. Een verschroeiende stormwind zal het deel van hun beker zijn.
Psalm 75:9	Want in de hand van de HEERE is een beker. Daarin schuimt de wijn, overvloedig gekruid. Hij schenkt eruit; zelfs zijn droesem moeten alle goddelozen van de aarde tot op de bodem opdrinken.
Jeremia 25:15-30	Want zo heeft de HEERE, de God van Israël, tegen mij gezegd: Neem deze beker van de wijn van de grimmigheid uit Mijn hand, en geef die te drinken aan al de volken tot wie Ik u zend,
Jeremia 49:12	Want zo zegt de HEERE: Zie, zij die niet verdienen om de beker te moeten drinken, moeten hem beslist drinken. Zou u dan in enig opzicht voor onschuldig gehouden worden? U zult niet voor onschuldig gehouden worden, maar u moet hem beslist drinken!
Ezechiël 23:31	U bent in de weg van uw zuster gegaan en daarom zal Ik haar beker in uw hand geven.
Nahum 3:11	Ook u zult dronken worden, zich verbergen; ook u zult een vesting zoeken vanwege de vijand.
Mattheüs 26:39	En nadat Hij iets verder gegaan was, wierp Hij Zich met het gezicht ter aarde en bad: Mijn Vader, als het mogelijk is, laat deze drinkbeker aan Mij voorbijgaan. Maar niet zoals Ik wil, maar zoals U wilt.

De beker van Gods toorn.



Wie zal ons troosten?

Wie schiet ons te hulp. Uiteindelijk is dat God Zelf. Met die woorden bemoedigt de HEERE ons. God weet wat het is om *de beker van Gods toorn* leeg te moeten drinken. Uiteindelijk heeft God dat in de Persoon van Jezus Christus Gods Zoon Zelf gedaan. Mattheüs 26:39 *En nadat Hij iets verder gegaan was, wierp Hij Zich met het gezicht ter aarde en bad: Mijn Vader, als het mogelijk is, laat deze drinkbeker aan Mij voorbijgaan. Maar niet zoals Ik wil, maar zoals U wilt.* Het is Jezus Die *de beker van Gods toorn* heeft leeggedronken. De Heere heeft gevraagd of er geen andere weg was? Toen duidelijk werd dat dit de weg was om Gods reddingsplan voor Israel en de volken te doen slagen heeft Christus *de beker van Gods toorn* tot op de bodem leeggedronken. De Heere Jezus vereenzelvigde Zich met ons om ons volkomen te kunnen redden. Jesaja 51:21 *Daarom, luister toch hiernaar, u die ellendig bent, dronken, maar niet van wijn.* Uiteindelijk kan de operatie van God om de wereld te redden *een rechtszaak* genoemd worden. Wij zitten in de beklagdenbank. Onze schuld klaagt ons aan. We hebben de wetten van God op alle mogelijke manieren overtreden. De duivel is de grote aanklager. God kan de schuldigen onmogelijk vrijspreken want God is rechtvaardig. Dat weet de duivel maar al te goed. Maar dan is daar Jezus Christus. Gods Zoon wordt mens. Hij gaat tussen de aangeklaagden instaan. Hij heeft onschuldig de straf van God ondergaan voor goddelozen en zondige mensen. Ieder mens uit de Joden en de volken die zich beroept op het verlossingswerk van Christus wordt vrijgesproken. God heeft de rechtszaak gevoerd gedurende alle eeuwen van het oude en nieuwe verbond. Er komt een moment waarop Hij definitief *de beker van de toorn* weghaalt bij de rechtvaardigen om die te geven aan de tegenstanders. Wij zijn dan niet langer het voorwerp van Gods toorn. Jesaja 51:22 *Zo zegt uw Heere, de HEERE en uw God, Die voor Zijn volk een rechtszaak zal voeren: Zie, Ik neem de beker van bedwelming uit uw hand, de droesem van de beker van Mijn grimmigheid – u zult die voortaan niet meer drinken.* In deze wereld is een schifting gaande van goede en slechte mensen. Tussen deze beide groepen bestaat een enorme animositeit. De slechte mensen kunnen de gelovige mensen niet luchten of zien. Niets lijkt die mensen bij tijden te hinderen in hun poging de rechtvaardigen aan te pakken en te vernederen. Ze lopen over de gelovigen heen alsof he straatstenen zijn. Er is een tijd dat God dit toestaat zonder in te grijpen. Maar dit zal niet altijd zo blijven. Er komt een tijd dat God het oordeel in al zijn hevigheid zal doen neerkomen op Zijn tegenstanders. Dat vonnis zal niet meer teruggedraaid worden. Jesaja 51:23. *Maar Ik zal hem geven in de hand van hen die u bedroeven, die tegen uw ziel zeiden: Werp je neer, dan lopen wij over je heen. En u legde uw rug neer als was u aarde, als was u de straat voor wie daaroverheen gaan.*

